

PŘÍLOHA č. 14c)
příruček pro žadatele a příjemce OP VaVpl

Výklad pravidel způsobilosti výdajů
Prioritní osa 4

Výklad pravidel způsobilosti výdajů - Prioritní osa 4

1. Způsobilé výdaje

Způsobilé výdaje musí být vynaloženy na stanovený účel a v rámci období stanoveného v Rozhodnutí, a dále musí být:

- v souladu s příslušnými předpisy ES a ČR;
- v souladu s pravidly způsobilých výdajů pro programy spolufinancované z Fondů EU na programové období 2007-2013 vydanými Ministerstvem pro místní rozvoj;
- v souladu se zněním textu jednotlivých výzev OP VaVpl;
- v souladu s dalšími pravidly stanovenými ŘO OP VaVpl.

Podmínkou způsobilosti výdaje je, že všechny úkony, které se k tomuto výdaji váží, byly uskutečněny po zahájení projektu a zároveň po 1. 1. 2008 (např. vystavení objednávky, podpis smlouvy, zahájení výběrového řízení, vystavení daňového dokladu, dodání předmětného plnění, úhrada). Výdaje vynaložené na základě smluv nesplňující výše uvedenou podmínku jsou způsobilé pouze po předchozím schválení ŘO OP VaVpl (zejm. výdaje na základě smluv na dlouhodobá plnění). Výdaje vynaložené na základě pracovní smlouvy uzavřené před zahájením projektu a zároveň před 1. 1. 2008 mohou být uznány za způsobilé pouze za předpokladu, že práce byla provedena až po zahájení projektu a zároveň po 1. 1. 2008, nicméně pracovní náplň vztahující se k projektu musí být ošetřena výslovně dodatkem k takové pracovní smlouvě.

Pro vyloučení pochybnosti se uvádí, že ŘO OP VaVpl budou schváleny pouze takové způsobilé výdaje, které byly vynaloženy v souladu s pravidly hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Zvláštní pozornost bude věnována zejména způsobilosti příspěvků na mzdové náklady realizačního týmu s ohledem na celkovou kvalitu řízení projektu. Za nedílnou součást kvalitního řízení projektu se považuje řádné a včasné plnění všech povinností a podmínek souvisejících s realizací projektu (mimo jiné i předkládání veškerých nezbytných náležitostí a dokumentace v požadované kvalitě a termínu).

ŘO OP VaVpl doporučuje žadatelům, aby:

- ceny za externí dodávky a služby nestanovovali paušálně, neboť v případech, kdy bude ŘO OP VaVpl posuzovat způsobilost konkrétního výdaje, bude ze strany kontrolovaného subjektu velmi obtížně doložitelné, že konkrétní paušální výdaj je skutečně nezbytný, hospodárný, účelný atd.;

- v rámci jedné smlouvy oddělovali ceny pro jednotlivé části poptávaného plnění, neboť v případě, kdy při kontrole ŘO OP VaVpl zjistí, že část smlouveného plnění není způsobilá, a nebude moci jednoznačně oddělit část ceny odpovídající nezpůsobilým činnostem/výdajům, bude ŘO OP VaVpl nucen prohlásit za nezpůsobilou celou zakázku bez ohledu na její výši.

Celkové náklady projektu jsou součtem způsobilých a nezpůsobilých výdajů projektu (včetně nezpůsobilé DPH).

Maximální výše celkových nákladů projektu je 1,19 mld. Kč.

Doplňující informace:

Vzhledem k omezenému prostoru v dokumentu „Pravidla způsobilosti výdajů OP VaVpl“ uvádíme na tomto místě pouze výčet doplňujících podmínek a povinností žadatele/příjemce, které souvisejí se způsobilostí výdajů.

A) Časová způsobilost výdajů

S ohledem na skutečnost, že výdaje projektů jsou, resp. mají být financovány z veřejných prostředků ve výši až 100 % z OP VaVpl, a skutečnost, že předkladatelé projektů nejsou schopni zrealizovat předkládané projekty za vlastní prostředky, resp. prostředky pocházející z jiných zdrojů než OP VaVpl, a v neposlední řadě i skutečnost, že hospodárnost výdajů lze u některých činnostech jen velmi obtížně posoudit ex post, stanoví tímto ŘO OP VaVpl časovou způsobilost výdajů následovně:

1) Výdaje vzniklé před podáním Projektové žádosti

V tomto období jsou způsobilé pouze výdaje na přípravu projektu.

Přípravou projektu se pro účely OP VaVpl rozumí činnosti související s přípravou Projektové žádosti, včetně všech příloh (tj. např. včetně nákladů na získání územního rozhodnutí/stavebního povolení), včetně výběrových řízení na dodávky, služby a stavební práce, které jsou součástí způsobilých výdajů projektu, a to až do okamžiku vydání Rozhodnutí.

U stavebních prací může být již před vydáním Rozhodnutí uzavřena smlouva s dodavatelem/dodavateli. Zároveň však stále platí podmínka časové způsobilosti výdajů, tj. že do doby vydání Rozhodnutí jsou způsobilé pouze výdaje na přípravu projektu a stavební práce mohou být zahájeny (rozumí se první záznam ve stavebním deníku) až po vydání Rozhodnutí. Součástí přípravy projektu se rozumí i případné pořízení pozemků, na nichž bude projekt realizován.

Součástí přípravy projektu jsou rovněž výdaje na podpůrné činnosti související se způsobilostí výdajů při přípravě projektů (např. zpracování znaleckého posudku pro stanovení maximální výše způsobilých výdajů na pozemek), pokud výdaje na tyto činnosti nejsou určeny ŘO OP VaVpl jako nezpůsobilé.

Součástí přípravy projektu jsou rovněž i výdaje na přípravu projektu ve formě příspěvků na mzdy realizačního týmu projektu.

2) Výdaje vzniklé od podání Projektové žádosti do vydání Rozhodnutí¹

V tomto období jsou způsobilé pouze výdaje na přípravu projektu (viz. výše bod 1).

3) Výdaje vzniklé od vydání Rozhodnutí

V tomto období je možné realizovat veškeré způsobilé výdaje bez dalších časových omezení.

B) Problematika pronájmu skladových prostor, jakožto nakupované služby

V rámci projektů je možno v odůvodněných případech uhradit způsobilé výdaje spojené s pronájmem prostor pro uskladnění zařízení, nábytku a dalšího vybavení z budovy, jejíž rekonstrukce je předmětem projektu. Nájem může být způsobilý za následujících podmínek:

- 1) Nájem musí být sjednán na dobu určitou, a to pouze na dobu nezbytně nutnou.
- 2) Nájemné musí vždy odpovídat cenám v místě a čase obvyklým, stanoveným znaleckým posudkem (viz. Pravidla pro výběr dodavatelů v rámci OP VaVpl – příloha č. 2 příruček pro žadatele a příjemce OP VaVpl).
- 3) Žadatel je povinen zdůvodnit potřebu jiných než vlastních prostor pro uskladnění zařízení, nábytku a dalšího vybavení objektu, který podlehne rozsáhlé rekonstrukci, či demolici, a to v souladu se zásadami hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti vynaložených prostředků. Výdaje s uskladněním spojené by měly být zahrnuty do kapitoly Externě nakupované služby.
- 4) Aktivitu spojenou s pronájmem prostor pro výuku studentů v době, kdy bude v daném objektu probíhat rekonstrukce / demolice, nelze s ohledem na podporované aktivity (investice do infrastruktur, technického a materiálního zabezpečení a modernizace a rozšíření informačních infrastruktur) považovat za způsobilý výdaj.
- 5) Pokud je v souvislosti s realizací projektu využívána pouze část prostor, musí být částka účtovaná v Projektové žádosti v odpovídajícím poměru. V takovém

¹ Rozumí se do konce měsíce, ve kterém bylo vydáno Rozhodnutí.

případě musí výpočet uvádět skutečné roční nájemné pro žadatele/příjemce, dobu využívání pro projekt, poměrnou část využívanou v rámci projektu a výsledné způsobilé výdaje na nájemné.

C) Výstavba parkovacích míst

Výdaje spojené s výstavbou parkovacích míst pro účely projektu budou výdaji způsobilými pouze do výše, která bude nezbytně nutná pro výstavbu omezeného počtu parkovacích míst. Tímto omezeným počtem je míněn minimální počet parkovacích míst vypočtený pro danou infrastrukturu v daném místě na základě Kapitoly 14.1 Odstavné a parkovací plochy České technické normy ČSN 73 61 10.

V případě, že bude takto vypočítaný počet z jakéhokoliv důvodu pro projekt nedostačující, hradí si žadatel/příjemce výdaje na „další“ parkovací místa z vlastních zdrojů.

D) Omezení výše způsobilých výdajů v rámci položky 1 způsobilých výdajů

Příprava projektu

Doporučená výše způsobilých výdajů v rámci položky 1 dokumentu Pravidla způsobilosti výdajů pro běžné projekty prioritní osy 4 OP VaVpl činí 6 % celkových způsobilých výdajů projektu. V náležitě zdůvodněných případech lze tuto výši přesáhnout, nicméně konečné schválení tohoto navýšení podléhá souhlasu ŘO OP VaVpl.

Tato položka v sobě zahrnuje také výdaje na služby externích dodavatelů (expertů a poradců) spojené s kompletací Projektové žádosti vzniklé před vydáním Rozhodnutí. Pro tyto služby je Řídicím orgánem OP VaVpl stanoven následující limit v závislosti na velikosti projektu:

- v rámci projektu s rozpočtem **celkových výdajů** do 500 mil. Kč je možné za způsobilé výdaje považovat výdaje na služby expertů a poradců spojené s kompletací Projektové žádosti v maximální výši 2 člověkoměsíců;
- v rámci projektu s rozpočtem **celkových výdajů** od 500 mil. Kč (včetně) do 1,19 mld. Kč je možné za způsobilé výdaje považovat výdaje na služby expertů a poradců spojené s kompletací Projektové žádosti v maximální výši 3 člověkoměsíců.

V případě, že žadatel vynaloží tyto výdaje na základě veřejné soutěže, je nutné v zadávacích podmínkách zohlednit požadavek na vyčíslení objemu člověkoměsíců nezbytných pro poskytnutí služeb a uvedení výše sazeb.

Sazby za člověkoměsíce musí být v místě a čase obvyklé.

Člověkoměsíc je objem práce vykonán jednou osobou za 21 pracovních dnů, tj. 168 hodin.

Omezení se nevztahuje na zaměstnance žadatele.

E) Osobní výdaje na zaměstnance zařazené do projektu

Zaměstnanci, na jejichž mzdové/osobní výdaje má být poskytnut příspěvek, musí být evidovaní v projektu jako členové realizačního týmu podle aktivity, za kterou budou vykazovány nároky na příspěvek.

Není možné akceptovat v rámci způsobilých výdajů projektu mzdové / osobní výdaje zaměstnance, který nemá v rámci projektu uzavřenou pracovní smlouvu / dohodu o pracovní činnosti / dohodu o provedení práce (případně dodatek ke stávající smlouvě / dohodě) na určitou část úvazku / určitý počet hodin. Není tedy možné v rámci způsobilých výdajů projektu proplatit pouze odměny bez toho, aby měl zaměstnanec na projektu určitou část úvazku.

Mzdy členů přípravného resp. realizačního týmu musí být ve výši, která je v místě a čase obvyklá. V rámci podílu na přípravě a realizaci projektu je možné zahrnout do ZV takové výdaje, které vedou k i) realizaci investice, ii) jejímu zprovoznění. Nikoli však výdaje samotného zajištění výuky, VaV a související činnosti.

Způsobilé výdaje vykazované pro účely příspěvku na mzdové náklady by měly být založeny na fixních jednotkových osobních výdajích na zaměstnance (hodina/měsíc dle pracovní smlouvy). Přiměřené odměny mohou být ve způsobilých výdajích zahrnuty pouze za mimořádných okolností a s příslušným odůvodněním.

Aby byly osobní výdaje na zaměstnance způsobilé, je nezbytné, aby byla splněna podmínka, že součet jeho pracovních úvazků u všech zaměstnavatelů nepřesáhl 1,5 úvazku a zároveň výše úvazku v rámci všech projektů OP VaVpl nepřesáhla 1,0 úvazku.

Zákonné odvody na sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem jsou způsobilým výdajem v poměru k pracovnímu vytižení pracovníka na daném projektu za příslušné období (resp. v poměru k způsobilé hrubé mzdě/platu).

Výše příspěvku odpovídá přepočtu veškerých osobních výdajů na zaměstnance na/za příslušný kalendářní měsíc (tj. součet všech pracovních poměrů v rámci projektu). Pokud se jedná o zkrácený pracovní úvazek (včetně dohod konaných mimo pracovní poměr), budou osobní náklady na zaměstnance s tímto

zkráceným úvazkem přepočteny na plný úvazek pro účely stanovení výše příspěvku na mzdové náklady².

UPOZORNĚNÍ:

Outsourcing aktivit spojených s podporou pro administraci přidělené dotace (zpracování monitorovacích zpráv, žádostí o platbu, publicita atp.) není způsobilým výdajem.

Aktivita spojené s administrací projektu musí být realizovány vnitřními kapacitami žadatele/příjemce a do rozpočtu se budou promítat zejména jako **osobní výdaje na vlastní zaměstnance**. Na základě dodavatelského vztahu mohou být řešeny pouze dílčí, doplňkové a podpůrné aktivity, např. právní služby, nikoliv však např. příprava monitorovacích zpráv.

Výjimku tvoří výdaje vynaložené v rámci činností spadajících mezi hlavní aktivity projektu **na externí subjekty v rámci přípravy projektu** (zpracování Projektové žádosti, apod.). Tyto výdaje mohou být považovány za způsobilé pouze za předpokladu, že byly/budou zároveň dodrženy podmínky pro způsobilost výdajů na přípravu projektu (viz též bod D výše).

Za stejných podmínek (tj. zejména s ohledem na procentuální výši příspěvku a zaměstnance splňující podmínky) budou mezi způsobilé výdaje zařazeny i další **povinné náklady** zaměstnavatele na zaměstnance³, tj. zejména odpovídající část odvodu do fondu kulturních a sociálních potřeb, resp. jeho ekvivalentu (např. sociální fond dle § 27 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů) a na výdaje na zákonné úrazové pojištění zaměstnanců. Tyto další povinné náklady na zaměstnance však nebudou započítávány do superhrubé mzdy, na základě níž se stanoví procentuální výše příspěvku na mzdové / osobní výdaje.

F) Výdaje vynaložené na plnění ze strany spřízněných osob

Výdaje, které žadatel/příjemce vynaloží na plnění, jež jsou mu (resp. projektu) poskytovány ze strany spřízněných osob, se pro účely OP VaVpl nepovažují za způsobilé, pokud ŘO OP VaVpl výslovně nerozhodne jinak (na základě příslušného odůvodnění ze strany subjektu vynakládajícího výdaje). Subjekt vynakládající tyto výdaje je povinen informovat ŘO OP VaVpl o skutečnosti, že má být realizováno

² Podrobný postup pro rozpočítání způsobilé a nezpůsobilé části mzdových nákladů upravuje Příručka pro příjemce.

³ Povinnými výdaji se rozumí výdaje, jejichž výši nemůže příjemce ovlivnit – nejedná se tedy např. o odvod do sociálního fondu dle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů, jehož výši si stanoví vysoká škola vlastním předpisem.

plnění ze strany spřízněné osoby, a to s přiměřeným předstihem před uzavřením smlouvy. Pokud tuto informační povinnost nesplní, ŘO OP VaVpl výdaje neuzná.

ŘO OP VaVpl výslovně upozorňuje, že je připraven uznávat pouze výdaje, které budou mít reálný dopad na podporované regiony soudržnosti (tj. zejména nikoliv operace spočívající pouze v majetkových převodech).

Za spřízněnou osobu se považuje jakákoli osoba (fyzická či právnická), která je k danému subjektu, resp. jeho statutárnímu orgánu (či alespoň jednomu členu kolektivního statutárního orgánu / alespoň jednomu statutárnímu zástupci), osobou blízkou a/nebo s ním ekonomicky propojenou osobou.

Za ekonomicky propojené osoby se považují veškeré subjekty, které by se pro účely ověření statusu malého a středního podniku posuzovaly společně (viz např. příloha č. 1 nařízení (ES) č. 800/2008, ve znění pozdějších předpisů). Pro potřeby OP VaVpl se nicméně okruh těchto subjektů rozšiřuje i o veškeré subjekty, které jsou propojeny prostřednictvím fyzické osoby či skupiny fyzických osob jednajících společně, bez ohledu na to, zda „svou činnost nebo část své činnosti vykonávají na stejném relevantním trhu nebo na sousedních trzích“ (viz čl. 3 odst. 3 přílohy č. 1 nařízení (ES) č. 800/2008, ve znění pozdějších předpisů).

Závazný seznam způsobilých výdajů je definován v příloze jednotlivých výzev OP VaVpl a zároveň tvoří součást Přílohy č. 1d) příruček pro žadatele a příjemce – Pravidla způsobilosti výdajů pro prioritní osu 4 OP VaVpl.

2. Nezpůsobilé výdaje

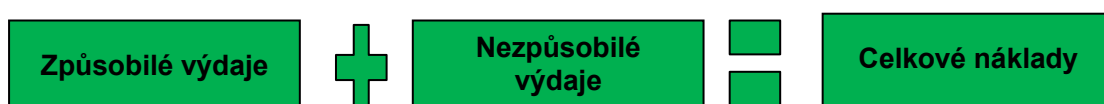
Nezpůsobilé výdaje projektu jsou výdaje, které nelze hradit z OP VaVpl, nebo které nelze hradit z veřejných prostředků obecně. Tyto výdaje hradí vždy žadatel ze svých prostředků. Nezpůsobilými jsou např. výdaje, které nejsou vynaloženy v souladu s cíli projektu, nebo nejsou pro jejich dosažení nezbytné. Dále se jedná o výdaje, které nejsou přiměřené, nejsou vynaloženy v souladu s principem hospodárnosti a efektivnosti, nebo v souladu s evropskou nebo českou legislativou. Nezpůsobilý je i takový výdaj, který sice lze svou povahou považovat za způsobilý, nicméně s ohledem na stanovený limit způsobilých výdajů jednotlivým žadatelům jej nebude možné jako způsobilý klasifikovat. Úplnější výčet nezpůsobilých výdajů je uveden níže.

Příspěvek **nelze** v žádném případě poskytnout na tyto výdaje:

- jakýkoli výdaj, který zcela zřetelně nesouvisí s projektem nebo který není možno doložit písemnými doklady;
- činnosti, které již v rámci jiných programů národních či Iniciativ Společenství financovaných z ERDF či jiných programů financovaných Evropskou unií podporu dostávají;
- výdaje nesplňující principy hospodárnosti, účelnosti a efektivity;
- výdaje vzniklé mimo časový rámec způsobilosti;
- přímé daně (kromě daně z příjmu, která je součástí příspěvku na mzdy), daň z nemovitostí, daň dědická, darovací, silniční;
- výdaje na interní audit příjemce;
- úroky z úvěrů a půjček;
- clo (hrazené žadatelem);
- poplatky (výpis z katastru nemovitostí, výpis z obchodního rejstříku apod.) bez přímé vazby na projekt;
- rezervy na možné budoucí ztráty a dluhy;
- dary;
- výdaje na právní spory vzniklé v souvislosti s určitým projektem, např. výdaje na uhrazení soudního poplatku, na pořízení důkazů, na právní zastoupení v případě sporu;
- pokuty a penále, případně další sankční výdaje;
- manka a škody;
- nedobytné pohledávky;
- výdaje, které jsou součástí likvidace společnosti;
- splátky finančního leasingu, kdy předmět finančního leasingu není sám způsobilým výdajem;
- nájemné, kdy je žadatel vlastníkem nemovitosti nebo ji užívá zdarma;

- část pořizovací ceny přesahující cenu zjištěnou znaleckým posudkem nebo přesahující cenu v místě a čase obvyklou;
- u zaměstnanců, kteří se na realizaci projektu podílejí, alikvotní část osobních nákladů, která neodpovídá pracovnímu vytížení zaměstnance na daném projektu;
- ostatní sociální výdaje na zaměstnance, ke kterým nejsou zaměstnavatelé povinni dle zvláštních právních předpisů (např. příspěvky na penzijní připojištění, životní pojištění, dary k životním jubileím, příspěvky na rekreaci apod.);
- odstupné;
- peněžitá pomoc v mateřství;
- dodatečné výdaje na externí služby závislé na úspěchu poskytnuté služby (tzv. success fee);
- výdaje na pořízení fotovoltaických článků.

Nezpůsobilé výdaje musí být vždy v projektu uvedeny, protože jsou součástí celkových nákladů projektu, podle nichž se určuje velikost projektu.

Příkladem nezpůsobilých výdajů jsou zejména:

- osobní náklady pracovníka, který je zapojen do aktivit projektu, přímo se podílí na cílech projektu, ale je placen z jiných zdrojů než OP VaVpl. Pak je třeba celé tyto náklady zahrnout do nezpůsobilých výdajů;
- část superhrubé mzdy, pokud tato překročí limity uvedené ve výzvě (např. při superhrubé mzdě 90 tis. Kč bude nezpůsobilá část činit 20% z 90 tis. Kč, tj. 18 tis. Kč);
- výdaje zaměstnavatele za zaměstnance, **které nejsou ze zákona výdaji obligatorními**, např. Sociální fond u vysokých škol;
- DPH, u níž je nárok na odpočet u finančního úřadu.

Platí pravidlo, že jakýkoliv výdaj, který přímo souvisí s projektem, je třeba v rozpočtu uvést dle možností jeho financování z OP VaVpl buď jako způsobilý, nebo jako nezpůsobilý. Ve výzvě může být stanovena maximální výše celkových nákladů.

3. Metoda klíčování způsobilých a nezpůsobilých stavebních výdajů

A) Postup výpočtu

Při výpočtu poměru způsobilých a nezpůsobilých stavebních výdajů je nutné postupovat v následujících krocích:

1) Vymezení celkové plochy /resp. plochy nejmenšího uceleného stavebního objektu/ a celkové stavební výdaje na tuto plochu.

2) Určení položek, které se přímo váží k vybudování jiných účelových prostor a tyto vymezit jako absolutně nezpůsobilé (bez dalšího budou považovány za nezpůsobilé výdaje).

3) Určení položek, které se neváží na vybudování jiných účelových prostor a prostor sdílených – a tyto vymezit jako absolutně způsobilé (ve vztahu k výpočtu poměru budou považovány za způsobilé).

4) Aplikace výpočtového koeficientu (indexu) v souladu s Pravidly ZV.

5) Kategorizace celkové plochy na jednotlivé druhy ploch:

- a. pro účely projektu
- b. mimo účel projektu – jiný účel
- c. společné /sdílené/ prostory

Při vytvoření poměru mezi způsobilými výdaji (ZV) a nezpůsobilými výdaji (NZV) musí být posuzovány plochy užité čisté (PUČ).

Index způsobilosti společných prostor = (plochy absolutně ZV/(plochy absolutně ZV + plochy absolutně NZV)).

Plochy prostor jako např. chodby, technické zázemí, WC, šatny a další plochy budou společné a náklady na ně budou rozpočítány dle výše uvedeného indexu.

B) Výkaznictví poměrově určených výdajů

Dokladování způsobilých výdajů bude probíhat standardním způsobem dle Příručky pro příjemce. Pokud nebude možné prokázat, že se daný výdaj váže pouze k absolutně způsobilým částem stavby, bude tento výdaj způsobilý pouze poměrně, pokud se bude týkat pouze nezpůsobilých výdajů, bude celý nezpůsobilý. Konkrétní způsob nelze obecně stanovit, bude záležet na dohodě mezi ŘO a příjemcem a zároveň na nastavení fakturace mezi příjemcem a dodavatelem/dodavateli.

C) Vztah poměrově určených výdajů k monitorovacím ukazatelům

Do monitorovacích indikátorů lze zahrnout pouze takové prostory, které se vážou na způsobilé výdaje. Z pohledu zacílení nelze do způsobilých výdajů zařadit volnočasové prostory, ubytovací a stravovací kapacity.

1) Pokud se výše uvedené prostory budou v projektovém záměru objevovat, je nutné je odpovídajícím poměrem vyřadit ze způsobilých výdajů a o příslušné metry čtvereční ponížít monitorovací indikátory.

2) Pokud se v projektovém záměru takovéto prostory neobjevují, pak bude celá rekonstruovaná budova zahrnuta do příslušného monitorovacího indikátoru a náklady spojené s rekonstrukcí bude možné (při splnění podmínek způsobilosti) považovat v plné výši za uznatelné (vč. komunikačních ploch, schodišť, WC, šaten, apod.).